

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNA
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Despre norma credinții

Sămânța aruncată de Dumnezeușcul Invățător pe pământ a prins adânci rădăcini în sufletul pescarilor săraci și necărturari de pe margi-nile lacului Genezaret. Increderea deplină în învățăturile Mântuitorului a făcut din ei apostolii lumii, vestitorii mântuirii neamului omenesc prin sângele celui răstignit pe lemnul crucii. Inarmați cu această nebiruită armă, cu credința tare întemeiată pe adevărul auzit, apostolii au eșit în lume și în numele lui Cristos au învins și pe ceice se credeau mai puternici, arătând tuturor „că în numele lui Cristos tot genunchele să se plece”. Astfel întemeind Isus Cristos biserica sa, ne-a arătat ce și cum trebuie să credem.

Dumnezeu și-a descoperit voia sa sfântă încă primei părcchi de oameni, apoi patriarhilor și urmașilor acestora prin organele sale alese, prorocii. Această descoperire însă dată popo-rului ales a fost mai mult o pregătire pentru desăvârșirea ce avea să vină „la plinirea vremii”. „În multe feluri — zice sftul Pavel — și în multe chipuri de demult Dumnezeu grăind pă-rinților prin proroci, iar în zilele acestea mai de pe urmă a grăit nouă prin Fiul” (Evrei 1—2). În momentul dorinții și așteptării universale după un ajutor Dumnezeesc în scopul regenerării cunostinței și vieții religioase morale, se naște în peștera din Viflcem Isus Cristos, care a întrunit în sine deplinătatea revelațiunii su-pranaturale.

El vine în lume ca Dumnezeu și om și într'un timp foarte scurt face cunoscut lumii de atunci religiunea sa. Iar la sfârșitul petrecerii sale aici pe pământ încredințează misiunea ce o avea El apostolilor zicând către ei: „Precum m'a trimis pe mine Tatăl, așa vă trimit și eu pe voi” (Ioan 20—21) și iarăși „Drept aceea mergând învățați toate neamurile... învățându-i

pe dânșii să păzească toate câte am poruncit vouă” (Mat. 28, 19—20).

Sfinții Apostoli urmează porunca Domnului și predică verbal și înscris și, la rândul lor, poruncesc și ei urmașilor lor instituți în vestirea cuvântului Dumnezeesc să păzească învățătura auzită dela ei. „Fraților, — zice sftul Pavel — stați și țineți prodaniile care v'ați învățat, ori prin *cuvânt*, ori prin epistolia noastră” (II. Tes. 2, 15). Vestirea doctrinei lui Cristos și în scris s'a dovedit de necesară, căci călătorind apostolii dela un loc la altul nu puteau să rămână izolați de comunitățile înființate, ci continuau a-i învăța și prin epistole, dupăcum cereau referințele comunităților anumite. Așa se naște apoi sfta Scriptură scrisă. Dar în schimb nu toți au scris și și cei cari au scris numai a-cele lucruri cari erau cerute de trebuințele credincioșilor, sau pentru ai întări în cele auzite, ori pentru a le promite o nouă întâlnire.

Sfta Scriptură însăși spune de es. la cor I. 11. 2 și Ion III. 13 . 14. că ei n'au scris toate, și dă porunca de a păzi și cele auzite precum și cele scrise.

Din acestea este evident că apostolii au pre-dat multe din învățăturile lui Cristos fără să le fixeze în scris, numai verbal și aceste au să se observe tot așa ca și cele scrise. Autoritatea cuvântului nescris este aceeași ca și a celui scris.

Adevărul acesta îl mărturisesc și sfinții Pă-rinți ai bisericii. Astfel Ignatie Martirul, îndeamnă pe credincioși „să se ferească de opi-niile subiective ale ereticilor și să țină cu tărie tradițiunea apostolică”; apoi Policarp și Origen: „Să se păstreze tradițiunea bisericească, carea s'a pre-dat prin ordinea succesiunii dela apo-stoli și există în biserici până în ziua de azi; numai acel adevăr trebuie să se creadă, care nu contrazice întru nimic tradițiunii bisericeșu și apostolice”.

Asemenea și practica bisericii, în administrarea sftelor Taine, adevărește aceasta. Ereticii înșiși recunosc tradiția căci și ei se provoacă la tradiții, firește false și iscodite conforme cu rătăcirile lor.

Având deci biserica de a păstra și explica adevărat și a transmite generațiilor viitoare depozitul sfânt al revelațiunii divine depus în sfta Scriptură și sfta Tradițiune, Mântuitorul s'a îngrijit ca ea să fie ferită de orice rătăcire. Biserica universală — cetim în Mărt. ort. art. 13 — nu poate rătăci și exprima minciună în loc de adevăr, pentrucă Duhul sfânt carele lucrează totdeauna prin slujitorii cei credincioși, părinții și învățătorii bisericești, o ferește pe ea de toată rătăcirea". Cuvintele „Și voi ruga pe Tatăl și alt Mângăetor va da vouă ca să rămână cu voi în veci: (Ion 14. 16—26) evidențiază promisiunea făcută de Mântuitorul, că el va priveghia în continuu ca învățăturile sale să fie predate așa cum El a învățat.

Apostolii au învățat, că biserica este infalibilă. Pavel numește biserica „Stâlp și întărire a adevărului, mireasă curată, sfântă și fără prihană alui Cristos, însuși trupul lui Cristos". (I. Tim. 3. 15). Ion Crisostom zice: „Biserica nu vorbește dela sine, ci Duhul sfânt pe care ea îl are și-l va avea constant dela învățătorul ei până în veci; nu poate nicicum să rătăcească, nici să înșele. Ea este cu adevărat un munte după tăria, puterea și nesurpabilitatea ei, căci precum nu se poate clătina un munte, așa nu se poate clătina nici biserica lui Dumnezeu".

Biserica este deci aceea, care are să ne învețe ce trebuie să credem c'a descoperit Dumnezeu și numai ceace ne propune ea, trebuie să primim. Mărt. ort. art. 2 spune, că „Noi trebuie să credem Dumnezezeștii S. Scripturi fără de contradicere, nu ori și cum, ci numai așa cum a explicat și predat biserica". Explicarea și predarea o fac capii bisericii prin înțeles reciproc sau prin sinod ecumenic.

Norma credinții apostolice pe temeiul Sftei Scripturi și a Sftei Tradițiuni se adevărește și din literatura patristică.

Așa zice Origen: „Noi nu avem să ne depărțăm dela predicarea cea primă și bisericască, nici a crede altfel, decât așa precum ne-au predat bisericile lui Dumnezeu prin succesiune". Vicențiu Lerineanul zice: „În biserică trebuie să se poarte multă grijă, ca să ținem ceace s'a crezut pretutindenea, totdeauna și de toți, aceasta este cu adevărat universal".

Din acestea nu urmează însă, că singuraticii credincioși n'ar avea dreptul de a-se folosi imediat de isoarele revelațiunii, de sfta Scriptură și sfta Tradițiune. Biserica totdeauna pe lângă săvârșirea cultului divin ceteste credincioșilor bucăți de Scriptură și îi îndeamnă să se ocupe și acasă cu cetitul sftai Scripturi, Ioan Crisostom zice: „Eu totdeauna îndemn și nu voin înceta a îndemna ca voi creștinii nu numai în biserică să ascultați aceea ce se vorbește, ci să vă ocupați și acasă neîncetat cu cetirea Dumnezezeștii Scripturi". Dar singuraticii credincioși, atât păstorii cât și păstorii n'au dreptul de a-și norma credința după intuiția lor proprie, ci dupăcum învață glasul bisericii. Asemenea și interpretarea științifică a sftai Scripturi încă este permisă ori căru creștin ce posedă cultura necesară.

De acord cu învățătura bisericii ortodoxe despre norma credinții a fost în biserica apuseană până în sec. XVI-lea când unii din teologii apuseni — și mai ales iezuitul Bellarmin — începură a susține sus și tare pretențiunile papilor, că eiscopul dela Roma ca șef al bisericii de drept divin rezumă în sine biserica întreagă și el e interpretul fără de greșală al doctrinei revelate, fie scrisă sau transmisă prin tradiție. Alți teologi, mai ales în Franța, au rămas și pe mai departe pe lângă doctrina bisericii vechi și aceștia se numiră Galicani, iar aderenții lui Bellarmin, fiindcă se găseau dincolo de Alpi, îi numiră ultramontani. Bellarmin și soții lui căștigară superioritatea față de galicani și în astfel rătăcirea lor se proclamă de dogmă în sinodul Vatican din anul 1869—70.

Această dogmă este contrară principiului bisericii universale care pune norma credinții nu în cuvântul eiscopului dela Roma sau a altui eiscop, ci în mărturisirea constantă și universală a bisericii întregi.

Biserica catolică cu concepția aceasta nu poate fi biserică apostolică pentrucă apostolii și urmașii lor niciodată n'au recunoscut vre-o autoritate de felul acesta în sânul bisericii.

Dela norma credinței universale se abate și biserica anglicană. Ea nu admite decât sfta Scriptură și refuză Sinoadelor ecumenice infalibilitatea. (Art. 6 și 21 al confesiunilor). Pe de altă parte însă art. 20 recunoaște că biserica are autoritatea preponderantă în materia credinții în cazuri de contraverse. Recunoaște și cele 4 Sinoade ecumenice și admite, că mărturisirea acestora reprezintă biserica adevărată.

Asemenea este și biserica protestantă. Principiul ei este: Scriptura scrisă singură este norma imediată a credinții, interpretată individual. Dar cu toate acestea e silită a apela la mărturisirea constantă și universală a tradiției bisericesti pentru a constata autenticitatea revelațiunii divine depusă în scris. Dacă cetirea S. Scripturi ar fi singura cale ce duce la cunoștința adevărului divin, atunci toți analfabeții ar fi condamnați la imposibilitatea de a se mântui, fără să fie vinovați.

Nu toți protestanții au căzut de acord referitor la acest unic izvor al credinții. Încă dela început s'au grupat în două direcții: *raționalistă și mistică*.

Aderenții teoriei prime admit în locul învățaturii bisericii ca normă a credinții, lumina minții naturale („ratio individualis”). Fiecare om e îndreptățit a-și regula credința sa dupăcum mintea lui îi dictează. Teoria aceasta vine în contradicție cu sine însăși, căci dacă admite de singurul explicator al S. Scripturi rațiunea, atunci nu mai e Scriptura norma credinții, ci rațiunea, căci ea îi arată creștinului ce și cum trebuie să creadă. În baza acestei teorii se nasc sectele.

A doua teorie cea mistică, care admite în locul rațiunii individuale „spiritus privatus” susține că Sf. Duh luminează pe fiecare creștin când citește S. Scriptură arătându-i și înțelesul adevărat. S. Scriptură însă nicăiri nu se confirmă această inspirație a singuraticilor creștini la cetirea sf. Scripturi. Din contră Mântuitorul numai bisericii învățătoare i-a promis existența sf. Duh până în sfârșitul veacurilor. Pe lângă aceasta un criteriu după care să deosebim inspirația de iluziunile fantaziei lipsește căci altfel ar trebui învățăturile false să le reducem la Duhul sfânt, ceace ar fi blasfemie contra Duhului sfânt care ca Dumnezeu adevărat nu poate să se contradică. În acea gresală cad toți sectarii de origine protestantă când susțin — ca și protestantismul din care au eșit —, că singurul izvor și singura regulă a credinței este numai S. Scriptură.

Credința adevărată însă o normează Sfta Scriptură cu Sfta Tradiție așa cum o învață biserica noastră. T. Ciurus, stud. a. III. teol.

Gratuitatea serviciilor religioase

Temelia activității preotului este Isus Hristos. Demnitatea preoțască, conștiința chemării noastre, ne leagă de Domnul. Lipsa acestei legături în timp de pacc prezintă persoana preotului sub aspectul disprețului, iar în timpuri mai grele preotul îndură mai mult decât dispreț... părăsire totală.

O temelie a activității preotului este dragostea către biserică, unde nu sunt trădări ca a lui Iuda, ci numai binele bisericii și mântuirea sufletelor. Evident, că preotul trebuie să se păzească a nu fi obiect de dispreț, sau ceace este și mai mult: să nu cadă cu totul. Căci nu biserica va cădea, ci tagma, dacă nu avem paza amintită. Lipsa de râvnă a unora a putut face să se ivească părerea, că preotul se va feri de dispreț și alte urmări, între altele prin renunțarea la remunerarea serviciilor religioase. Nu voim să resuscităm susceptibilități, amintind pe aderenții acestei păreri eronate, dar ne simțim datori a o combate, crezând că argumentele aduse de noi vor fortifica râvna slujitorilor altarului.

Întâi de toate preotul de oare unde trebuie să trăiască, și astfel fie că este plătit cu salariu fix sau pe altă cale, serviciul religios nu mai este gratuit. S'ar putea vorbi cel mult de abandonarea cazurilor foarte rare ale tocmelilor, ce se fac la anumite servicii religioase. Nicidecum nu poate fi însă bună soluționarea cauzelor aversiunilor, ce se ivesc față de preoțime, dacă serviciile religioase s'ar face gratuit în înțelesul cerut de anumite persoane.

Pe Mântuitorul mai înainte l-a urât lumea (Ioan 15 v. 17—18) mai mult decât pe toți, ceice voesc să muncească pentru răspândirea împărăției lui. Noi credem tare, că se vor deschide ochii oamenilor și patimile se vor liniști, că dacă Mohamed nu este azi urgisit de lume, deși prin foc și sabie și-a răspândit doctrina, dacă Neron, Tiberiu sau Domițian abia dacă se mai pomenesc cu dispreț, — deși au fost spaima creștinismului, — de ce oare ar rămânea urgia tocmai asupra preoților, cari săvârșesc misiunea lor în numele Fiului lui Dumnezeu?! Că timpurile sunt grele, nu putem contesta, însă, precum zice fericitul Augustin, timpurile suntem noi (Cuvânt. 311). Cum trăim noi, așa sunt timpurile. Dacă trăim bine, timpu-

rile vor fi bune. Adevărul se potrivește în genere pentru toți, și astfel se potrivește și în referințele lui cu datorile preoției. Este vorba de vrednicia pastorală, care nici cum nu poate fi stângenită de plata serviciilor religioase. Talentatul scriitor rus, preotul G. Petrov, în cartea sa „Un mare păstor” vorbește cu multă convingere în chestiunea aceasta.

Iată cum vorbește preotul Petrov:

„Nu banca statului trebuie să ridice vrednicia pastorală. Aci leacul nu-i în salariu. Salariul e ceva extern. El nu poate îndrepta lucrurile, ci socot că, poate, mai rău le strică. Salariul poate face din preot un funcționar, un funcționar însă de mână a douăzecea. Negresit, în aparență, clerul ar câștiga, nu vor mai avea loc acele cersitorii și târgueli înjositoare, dar misiunea pastorală nu va face nici un pas înainte. Trebuie lecuite raporturile interne dintre păstor și păstoriti, iar nu cele externe. Să fie deci parohia o adevărată familie, în care păstorul să fie tată adevărat, și atunci nu vor mai avea loc nici târgueli, nici năimiri, nici cersitorii rusinoase și înjositoare. Copiii duhovnicești, vor ști să reguleze traiul tatălui duhovnicesc, nu-și vor cruța punga lor pentru acela, care le dă tot sufletul, tot timpul, toată munca și toată viața sa”.

Socot, că aceste cuvinte sunt de mare însemnătate pentru preot, dar și pentru păstoriți. Căci la noi, în biserica noastră, preoția are drepturi divine, iar poporul trebuie să recunoască acele drepturi. Când Mântuitorul a zis: „Aceasta faceți întru pomenirea mea” la așezarea tainei împărtășirii, a instituit și preoția. Din clipa aceea datează preoția. Nu oricine poate fi săvârșitor al celor cuprinse în cuvintele Domnului. Ei bine, să vii astăzi și să proclamăm gratuitatea serviciilor religioase spre a menține pe preot pe pedestalul drepturilor sale sfinte, înseamnă a lecu de friguri pe celce are altă boală.

În tot cazul simțul de jertfă a credincioșilor trebuie alimentat. Evident, că și statul va ști să-și facă datoria, când raporturile interne dintre trumă și păstor au timbrul unei adevărate intimități. Să nu asteptăm tot dela stat, — dar să știm, că dacă ne facem datoria, și statul va fi gata să recunoască datoriile sale. Și încă ceva. Fiind adevărat, că ceice slujesc altarului, dela altar trebuie să trăiască, să nu prea înde-

părtăm darurile, ofrandele dela altar. Recompensa trebuie să fie de un caracter cât mai intim. Ori, când îți vine prea din depărtare, se pierde caracterul intimității. Credincioșii cu simț de jertfă vor păstra acest caracter. Să păstrăm și noi cu știință adevărul, că munca este cea mai sfântă îndreptățire la răsplată.

Dr. Gh. Comșa.

Tâlharii de pe Golgota

— Legendă —

Sfânta evanghelie, ne spune despre uciderea pruncilor făcută de Irod în Vitleem, din care pricină Iosif și Maria, au fugit împreună cu pruncul Isus în Egipt.

Ajungând în satul Fezan, au tras la o gazdă, iar stăpânul casei, ia primit cu toată buna vînță și pe când soția sa, se grijea de cele necesare pentru noii oaspeți, copilul mic pe care îl aveau, a început a plânge în leagăn.

Feciora Maria, a luat copilul gazdei alăptându-l, în locul mamei sale, care era ocupată. Copilul când se făcu în vârstă, împrietenindu-se cu oamenii răi, s'a făcut tâlhar. Acesta a fost tâlharul răstignit în dreapta Domnului Isus Hristos.

Despre cel din stânga se vorbește astfel:

Tot în acel timp Iuda vânzătorul era slugă la un Elin bogat, a cărui soție avea purtări urâte, și tocmai cu Iuda, pe care îl avea ca slugă.

Bărbatul său, pricepând acest lucru, nu i-a făcut nimic, cu toate că ea a rămas îngreunată cu Iuda. Femeia s'a hotărât să-l omoare, îndemnând pe Iuda să facă acest lucru. Sfatul a devenit fapt împlinit, iar după aceea femeia, a pretins Iudei s'o ia de soție. El temându-se ca nu cumva să fie vădit de fapta sa, a fugit în părțile unde Isus Hristos propovăduia pocăința celor păcătoși, lucru care l-a făcut și pe Iuda să se facă ucenic al Lui Isus, fiind muștrat de conștiință. Fiul său, făcându-se copil mare, s'a împrietenit cu oameni răi și s'a făcut un tâlhar, precum și cu cel ce supse lapte din țâța sfintei Fecioare Maria. În timpul patimilor Domnului, fiul Iudei a fost răstignit în stânga Lui Isus. Acesta l-a hulit, pentru care lucru s'au osândit, iar celalalt l-a mărturisit Dumnezeu

adevărat, și a ajuns în raiu, pentru că a rostit cuvintele, pomenește-mă Doamne, când vei veni întru împărăția Ta.

„Glas. Mon.” Monahia *Aglaida Luchian*
dela M-tirea Cilic-Dere.

Pictura bisericească

No. 3753/925.

ORDIN CIRCULAR

Către P. O. Oficiu protopopești și parohiale din Eparhie.

E incontestabil, că între arte, ca factori educativi, pictura bisericească este de-o înrăurire covârșitoare asupra educației religioase a credincioșilor noștri, cari — ca și cerbul la isvoarele apelor — se doresc în Casa Domnului spre curățirea, înoirea și înălțarea sufletelor.

Această trebuință imperioasă se resimte atât la orașele cu pretenții de cultură superioară, cât și la sate, unde pictura are și rolul didactic-religios de „Biblia celor ce nu știu carte”. Deci îngrijirii și împodobirii artistice a bisericilor noastre trebuie să i se deie înțelegerea superioară, ce rezidă în influința ei binefăcătoare. Căci scenele și persoanele biblice, înfățișate pe iconostas, predispun sufletele spre meditații evlavioase, spre o examinare a conștiinței cu raport la credință și faptele săvârșite și în consecință îndrumă voința spre virtuțile creștinești ale personalităților biblice, creiază și scot la suprafață din ascunzăturile inimei păraginite de necredință și materialismul zilelor, de azi năzuinți curate și tari spre bunătate, abnegație, armonie socială, statornicie în credință, caracter creștinești!

Și, dacă din considerațiile acestea de ordin artistic, didactic și educativ e atât de necesar, ca pictura bisericească să întrunească condițiile superioare ale artei, atunci, pentru biserica noastră ortodoxă română, zămislită de-odată cu obârșia ființei noastre etnice, e și mai necesar, ca pictura s'o aducem în deplină armonie și consonanță cu formele, principiile, ritul și întreaga expresiune specific ortodoxă și românească a bisericii noastre.

Deci e inadmisibil să se mai angajeze — dintr'o lipsă de înțelegere superioară a artei ori din considerații de precupețiri materialistice —

pictori câmpaci ori străini, cari nu au nici competența, nici ambiția și nici știința dogmelor, ritului și stilului bizantin ortodox și ale motivelor neîntrecutei frumuseți ale artei românești, și cari în lucrările lor imprimă în mod conștient ori inconștient de-ădreptul caracterul străin, apusean, al picturii și ornamentării.

În consecință — pentru a reînvia în toată puterea și strălucirea tradiția trecutului ortodox — oriental și specific românesc în ornamentarea bisericilor noastre, interzicem strict tolerarea și introducerea în biserici a statuilor catolice, ca Isus crucificat în sculptură ș. a.

Interzicem darea în întreprindere a zugrăvitului bisericilor și la pictării iconostasului și icoanelor unor zugrăvi câmpaci, ori pictori ne-qualificați și străini.

Astfel de lucrări se vor da numai în cale de concurs, ori cerându-se oferte dela pictori evalificați și autorizați, cari oferă deplină garanție artistică și morală, cum sunt: C. Badaiev din Baia-mare, Aurel Pop, profesor în Cluj, Traian Pelinescu, Pitești, Str. Șerban-Vodă No. 222, Alexandru Henția, București, Șoseaua Cotroceni No. 13 bis. și Gheorghe Rusu din Ida-mare.

Toți ceice vor mai contraveni acestor dispozițiuni, ori în mod pripit și arbitrar vor angaja și începe lucrări de pictură fără avizul și aprobarea prealabilă consistorială vor avea să su-poarte toate consecințele morale și materiale.

Consistorul.

M. S. Regele dimpreună cu M. Sa Regina, vor pleca în străinătate în ziua de 26 Iunie. Saveranii se vor duce mai întâi la Paris, de unde M. S. Regele va merge la Oaquoles iar M. S. Regina la o stație balneară din Anglia. Familia Regală se va înapoia la București la 1 August.

* * *

EPIESCOP MILITAR. M. S. Regele a confirmat dintre candidații Sf. Sinod pe dl Dr. Ion Stroia as. cons. în Sibiu ca episcop militar. Duminica trecută a fost hirotonit intru arhieru de către I. P. S. Patriarhul Miron în București. Ieri Sâmbătă i-s'a făcut investirea la Palatul regal cu solemnitatea obicinuită.

PERSONAL. P. S. Sa Episcopul ROMAN CIOROGARIU din Oradea-Mare a cercetat zilele acestea pe P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae — care spre bucuria noastră se află reconvalescent și pe cale de însănătoșare.

Gestul de colegială dragoste al P. Sfințitului din Oradea în cercurile noastre de aici a fost foarte viu comentat, ca un act de delicateță — atenție ce merită să fie subliniat.

* * *

Episcopul Aradului. Duminecă în 14 Iunie, nou alesul episcop, părintele Dr. Grigorie G. Comșa a fost hirotonit întru episcop în catedrala din Sibiu. La acest act sfânt dieceza Aradului a participat prin o delegație de patru persoane.

* * *

Patriarhul din Constantinopol. Se anunță din Constantinopol că în cercurile Fanarului se susține candidatura Mitropolitului Kesariei, Nicolae, ca patriarh.

* * *

Sanator. Ministerul cultelor a hotărît să înființeze un sanatoriu pentru elevii debili din seminarii.

Sanatorul va funcționa chiar din anul acesta.

* * *

IN MEMORIA LUI VLAICU. La Binițini au avut loc a doua zi de Rusalii mari serbări populare. Pe casa părintească a lui Aurel Vlaicu s'a pus o placă comemorativă din inițiativa despărțământului „Astre” din Orăștie.

* * *

Nou academician. Miercuri în săptămâna trecută a ținut Academia română din București ședința publică pentru recepția membrului său nou, a preotului N. Popescu, în locul reposatului D. Onciu. Noul academician este după dl I. Lupaș al doilea preot membru în Academie. E fiu de țaran care cu trudă s'a susținut pe la scoalele înalte din străinătate, a învățat mai multe limbi și cu o pregătire temeinică s'a întors acasă unde ca preot simplu a făcut studii serioase asupra trecutului bisericii noastre. La recepție a vorbit despre D. Onciu, și a răspuns dl N. Iorga.

* * *

Serbările din Brasov. Cu prilejul jubileului de 75 ani se vor desfășura cu un fast deosebit în zilele de 27—29 Iunie. Sâmbătă în 27 va fi întrunirea tuturor foștilor elevi, inmuri festive în

fața liceului, seara conduct cu lampioane și seară de cunostință. Duminecă în 28 serviciu divin cu parastas și predică, desvelirea monumentului lui Virgil Onițiu în cimitirul din Groaveri, discursuri festive în fața liceului, recepția delegațiilor, autorităților și instituțiilor, banchet. După masă ședința festivă a secțiilor literare ale Asociațiunii, seara festival în sala Teatrului Național. Luni în 29 excursiune la Poiana. Participanții se vor adresa până cel mult în 18 Iunie la Direcțiunea liceului, de unde se vor trimite legitimații de călătorie cu 75% reducere pe CFR.

* * *

Atentat. Ziarul „Evening News” din Londra află că în catedrala din Serberi, localitate în apropierea frontierei franco-spaniolă, s'a descoperit cu câteva minute înainte de ora fixată pentru un serviciu divin, la care avea să asiste și regele Alfonz al Spaniei, o bombă. Stabilindu-se că e vorba de un atentat împotriva regelui, cei patru preoți ai catedralei au fost deținuți. Fiecare acestui atentat neizbutit conduc la Barcelona, de aceea poliția spaniolă a arestat 19 studenți, cunoscuți conducători ai mișcării separatiste din Spania, despre cari se presupune că n'ar fi străini de atentat.

* * *

Flamarion cel mai mare astronom al lumii a murit la Paris în zilele trecute în vârstă de 83 de ani.

* * *

Răsboi în Maroc. Știrile mai proaspete aduc vestea unui răsboi în Maroc din Africa. Această provincie vrea să devină un stat independent. Sultanul Abdel Kinn a pornit o aprigă ofensivă contra trupelor franceze. Impotriva marocanilor au pornit și trupele Spaniei.

Ori cine își poate închipui că o putere militară formidabilă ca Franța poate oricând zdrobi un inamic atât de slab ca Maroc.

Opinia publică franceză, în majoritatea ei, este contra unui răsboiu colonial costisitor.

De aceea s'a început o acțiune de a reduce pe marocani la înțelegere spre cale pacinică.

* * *

Rușii și Sfântul Munte. Se știe, că pe muntele Athos din Grecia, aproape toate națiunile creștine își au mănăstirile și călugării lor. Rușii, cari odată treceau de buni creștini, încă își au mănăstirile și călugării lor. Unele dintre aceste mănăstiri sunt provăzute cu fonduri și averi

mari, lăsate de diferiți oameni cu dare de mână. Guvernul sovietic de astăzi, aducându-și aminte de aceste bunuri, a cerut Greciei, să le recunoască dreptul asupra acestor mănăstiri. Grecii le-au răspuns însă, că mănăstirile din Sfântul Munte își au legile lor, peste cari nu poate să vină nici o altă lege stăpânitoare. Așa rușii au rămas lingându-se pe buze.

Tot atunci guvernul rus a mai cerut dela guvernul grec, să lase pe supușii ruși a-și lua averile ce le au în Grecia și pe cari guvernul grec le-a sequestrat. La aceasta cerere i-s'a răspuns guvernului sovietic: să facă și el așa cu supușii greci și lucrul e împăcat.

* * *

Premii. Ministerul cultelor a acordat 3 premii naționale de literatură, fiecare câte 100 mii de lei. Premiul I. a fost oferit dlui I. Brătescu-Voinesti, pentru năvălă și roman; al 2-lea pentru critică și istorie literară dlui profesor univ. Bogdan-Duică și al 3-lea pentru versuri dlui M. Codreanu.

Academia română încă a distribuit premiile sale anuale. Au fost premiați dnii Popescu Băjenariu pentru „Povestea neamului” cu 4000 lei, Emanuil Bucuța cu 4000 lei, M. Mihailescu pentru „Mica Pravilă” 1000 lei. Pentru lucrări științifice Dr. I. Glăvan, C. Rădulescu Codin, Dr. Al. Florescu și Horia Slobozianu cu câte 1000 lei, pentru poezie A. Maniu 1000 lei.

* * *

Statistica după cea cai nouă numărătoare, numărul locuitorilor Ardealului e de 5 milioane, 400 mii și 9 sute de suflete. Și anume în comunele rurale sunt: 2 milioane 950 mii români, 980 mii unguri, 427 mii germani, 71 mii evrei și 119 mii alți cetățeni. La un loc în comunele rurale trăesc cam 4 milioane, 558 mii locuitori. În comunele rurale sunt: 280 mii români, 369 mii unguri, 130 mii germani, 130 mii evrei și 17 mii alți locuitori. La un loc deci 930 mii de suflete.

* * *

Senzație mare în Ungaria. Fostul ministru Beniczky a acuzat în parlament pe regentul Horthy că e părtaș la uciderea ziaristilor socialiști Somogy și Bács.

Acești doi ziaristi, cari au fost aruncați în Dunăre, îndată după retragerca trupelor române din Budapesta, au scris mult în ziare despre teroarea introdusă în Ungaria, și de aceea

au fost ucisi. Ucigasii însă, nu s'au putut afla, până când fostul ministru Beniczky a mărturisit, că uciderea ziaristilor s'a făcut la porunca lui Horthy.

Știrea aceasta a produs mari certuri politice. Beniczky a fost deținut. Tribunalul militar face acum cercetare și toată lumea așteaptă cu mare curiozitate desnodământul.

* * *

Câți hoți sunt în America. Nicăiri nu se săvârșesc hoții mai mari, decât în America, unde pe lângă atâta lume muncitoare se găesc și o mulțime de tâlhari. După socoteala unui om de poliție, în toată America numărul celor, care trăesc din furturi și cu mijloace necinstite, este de vre-o cinci milioane, adică cam tot al 20-lea om este tâlhar, știut fiind că Statele-Unite au de tot numai 105 milioane de locuitori.

* * *

Austria și Germania. Atât în Austria cât și în Germania de un timp încoace s'a pornit un curent puternic pentru alipirea Austriei de Germania. Se vorbește că dacă aceasta ar succede s'ar alipi la ei și Ungaria, ceea ce ar însemna o mare primejdie pentru pacca Europei. De aceea se fac stăruințe din toate părțile pentru împedecarea acestei uniri.

* * *

Căldură mare în America. Până când la noi aerul s'a răcit, în zilele din urmă, foarte tare, în America peste orașul Chicago și împrejurime s'a lăsat un val de căldură extraordinar de mare până la 95°. A făcut și jertfe în oameni, murind peste 400 oameni de insolație.

* * *

Bibliografie. În editura librăriei diecezane din Arad a apărut în ediția a doua „Predici” de preotul Gheorghe Maior, profesor de religie și duhovnic la școala normală din Sibiu.

Acest volum de 144 pagini cuprinde 30 predici de actualitate și potrivite cnor. preoțimi. Cartea fără îndoială face un serviciu foarte bun literaturii noastre bisericești.

Munca păstorilor sufletești, care în aceste vremuri de decadentă morală trebuie să stee la înălțimea chemării lor, vestind cuvântul lui Dumnezeu cu și fără vreme e în mare măsură ușurată prin predicile acestea.

Prețul 35 lei plus 2.15 lei porto.

* * *

Teodor Murășanu: „Cioburi de oglindă”.
„Biblioteca Sămănătorul” Arad, No. 62—63.

Tânărul scriitor ardelean Teodor Murășanu pe care îl întâlnim des în paginile revistelor „Tara Noastră” și „Consânziana” din Cluj, și-a adunat în acest volum o samă dintre bucățile sale în proză. Sunt între ele scene bine prinse din viața satelor noastre. În multe pagini găsim priveliști mișcătoare de viață ardelenască din timpul războiului, care ne-a adus desrobirea.

Scris limpede și fără pretenții e volumul „Cioburi de oglindă”. Prețul Lei 10.

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaidu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaidu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II, și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățămintele cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor” 3.— Lei
11. „Femeia” de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Anunț. Dorind să adun material practic de combaterea sectarilor, rog pe toți preoții să binevoiască a-mi comunica în scris, cât mai amănunțit, întâmplări în legătură cu sectarii, ca: reveniri la credință (motivele), încercări de treceri neizbutite, împedecate de vre-o nenorocire sau altă întâmplare trezitoare a vechii credințe, convorbiri cu cei ce nu s'au lăsat seduși de sectari, precum și convorbiri cu cei reveniți. Acestea două din urmă sunt cel mai prețios material, putând să avem din el oglindirea învățăturilor rătăcite în sufletele credincioșilor noștri. Intreg materialul va fi selecționat și dat apoi ca documente publicității.

3—4

Protopop: *D. Antal Reghin.*

No. 183—1925.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de capelan permanent pe lângă oficiul parohial și protopresbiteral din Turda în conformitate cu dispozițiile § 6 din Regulamentul pentru parohii și a rezoluției dlui Ministru al Cultelor dela 27 Ianuarie 1923, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Renașterea” și „Telegraful Român”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Dotația dela stat conform cu declarațiile îndeplinite și sesiune parohială de 30 jug. într'un complex.

2. Jumătate din veniturile stolare și regulamentare după funcțiunile preoțești și protopopești îndeplinite de capelan.

3. Locuință în natură dela parohie.

4. Remunerațiile pentru serviciile făcute la spitalul de stat, la penitenciarul Tribunalului și pentru catehizarea elevilor dela școlile de meserii și agricultură.

5. Obligația capelanului va fi să colaboreze permanent în cancelaria protopresbiterală și să substituie în lipsă de protopop cu toate agendele oficiale.

6. Reflectanții cu calificare pentru parohii de clasa întâia își vor înainta cererile instruite în ordine, Consistorului Diecezan din Cluj, care va numi pe capelan în coînțelegere cu reprezentantul oficiului protopopesesc din Turda.

Cluj, din sedința senatului bisericesc ținută la 4 Iunie 1925.

Nicolae Ivan, Episcop, m. p.